

MARTIN VERVOORN EN MARCEL ROORDINK OVER FUSIE ABZ DE SAMENWERKING EN DE VALK WEKEROM

Martin Vervoorn (links)
en Marcel Roordink

“Wij hebben een pracht palet van acht up-to-date fabrieken”

ABZ De Samenwerking-directeur Marcel Roordink en De Valk Wekerom-directeur Martin Vervoorn gaan in dit interview in op de aanstaande fusie tussen deze twee mengvoerbedrijven. Met een totale productie van één miljoen ton zijn ze straks het vier na grootste mengvoerbedrijf van Nederland.

Tekst en beeld: Dick van Doorn

Wat is er voorafgegaan aan deze fusieplannen?

Roordink: “Al per 1 februari vorig jaar zijn onze bedrijven een strategische samenwerking aangegaan. Dat is ook niet zo vreemd, want de middelgrote coöperaties in Nederland werken al decennia lang samen op diverse terreinen. Aan de voorkant zijn het concurrenten van elkaar, maar aan de achterzijde wordt er hier en daar zeker samengewerkt. Zo hadden wij natuurlijk als ABZ Diervoeding voorheen al contact met onder andere De Samenwerking, AgruniekRijnvallei en De Valk Wekerom. Per 1 januari 2022 zijn wij gefuseerd met De Samenwerking en nu volgt dus de fusie met De Valk Wekerom. Afgelopen jaar werkten wij samen met De Valk Wekerom wat betreft biologische voeders. Met de mogelijkheid

om diermeele slash PAPS (processed animal protein, red.) te verwerken in het meel voor leghennen, heeft ABZ De Samenwerking gebruik gemaakt van de mogelijkheden die De Valk Wekerom hiervoor heeft in Meppel. Overigens blijven wij met de andere voercoöperaties samenwerken waar dat voor de partijen een voordeel oplevert. Zo hebben wij, samen met AgruniekRijnvallei, bij De Valk Wekerom een verhitingslijn waarmee gegarandeerd gehygiëniseerde voeders geproduceerd kunnen worden. Een methode om Salmonella en andere entero's te voorkomen.”

Hoeveel ton voer gaat het gefuseerde mengvoerbedrijf produceren en op welke plaats in de ranglijst van Nederlandse mengvoerbedrijven komt dit bedrijf te staan?

Roordink: “ABZ De Samenwerking produceert momenteel zo'n 775.000 ton mengvoer en De Valk Wekerom zo'n 225.000 ton, gezamenlijk wordt dat dus zo'n één miljoen ton. Als gefuseerde bedrijven worden wij daardoor het op vier na grootste mengvoerbedrijf van Nederland. Het gezamenlijke marktaandeel wordt daardoor zo'n kleine tien procent van de totale Nederlandse mengvoerproductie.”

De Valk Wekerom is een kleinere partij die fuseert met een drie keer grotere partij. Was er ook een noodzaak voor De Valk Wekerom om te fuseren?

Vervoorn: “Niet direct op de korte termijn, maar wij moesten inderdaad wel de komende jaren investeringen doen. Bijvoorbeeld wat de ICT betreft, maar ook wat verslaglegging betreft. Denk bijvoorbeeld aan de nieuwe EU-wetgeving van CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive, rapportage over duurzaamheidsbeleid en -resultaten, rede). Maar ook wat betreft steeds gespecialisereerde nutritionele eisen. Verder keteneisen,

verlaging footprint, circulariteit, het zijn allemaal voorbeelden van zaken die wij als coöperaties moeten en willen oppakken. Dat kunnen we beter gezamenlijk doen dan ieder voor zich. Je moet als management van een mengvoerbedrijf zeker vijf tot tien jaar vooruitkijken. En dan is het de vraag of je beter functioneert naast elkaar of als gefuseerd bedrijf. Wij hebben daarbij zowel naar ABZ De Samenwerking als naar AgruniekRijnvallei gekeken. De synergievoordelen met ABZ De Samenwerking bleken het grootst te zijn, dus hebben wij daarvoor gekozen.”

Wat zijn de voordelen voor ABZ De Samenwerking van deze fusie?

Roordink: “Door deze fusie kunnen beide coöperaties beter inspelen op toekomstige ontwikkelingen in de Nederlandse veehouderij. Hierdoor komt ook meer kennis beschikbaar voor de aangesloten leden-veehouders en kan bijvoorbeeld ook beter ingespeeld worden op (toekomstige) marktconcepten voor dierlijke producten. Als gefuseerde bedrijven hebben wij de beschikking over acht moderne, gespecialiseerde mengvoerfabrieken die ook nog eens een goede landelijke dekking bieden. En tevens ook de grensregio's in België en Duitsland kunnen bedienen.”

Hoe worden de taken verdeeld zodra de bedrijven gefuseerd zijn?

Vervoorn: “Marcel blijft algemeen directeur van de gefuseerde coöperatie en ikzelf wordt onderdeel van het nieuwe managementteam.”
Roordink: “Wij zijn op dit moment de nieuwe, beoogde fusiecoöperatie aan het inkleuren. Alle aspecten komen daarbij aan de orde. Wij hebben nog geen definitieve naam voor het gefuseerde bedrijf en zijn dat nog aan het onderzoeken.”

Heeft het gefuseerde mengvoerbedrijf ook internationale ambities?

Roordink: “In Nederland hebben wij nog voldoende ruimte om verder te groeien, maar wij zitten al wel in de grensregio's van België en Duitsland inderdaad. En ook deze Belgische en Duitse klanten kunnen lid worden van onze coöperatie. Zo'n vijf procent van die één miljoen ton aan afzet gaat inmiddels naar agrariërs in deze twee landen. Het gaat hierbij tot nog toe vooral om pluimveevoeders. Je ziet bij pluimvee op de een of andere manier dat landsgrenzen minder belangrijk zijn. Omdat wij in Eindhoven ook met een grote fabriek zitten, is het heel eenvoudig om Vlaamse bedrijven van mengvoerders te voorzien. Dat wij dezelfde taal hebben als de Vlamingen maakt het natuurlijk nóg makkelijker. En vanuit onze fabrieken in Meppel en Markelo kunnen wij eenvoudig klanten in noordwest-Duitsland van voer voorzien. Toevallig zit in Duitsland, ter hoogte van Meppel, een heel groot gebied met veel Duitse pluimveebedrijven. Het is overigens zo dat de bedrijven waar wij aan leveren in België of Duitsland altijd wel 'iets' met Nederland hebben. Dus bijvoorbeeld een Nederlander die in deze landen is gaan boeren of een Belgische of Duitse boer die veel connecties met de Nederlandse periferie heeft.”

Vervoorn: “Wij verkopen dus graag mengvoer in deze schil rondom Nederland, maar de maximale afstand vanaf de fabriek is meestal wel zo'n 100 – 150 kilometer. Die afstand is wel zo'n beetje de max, omdat de transportkosten een wezenlijk deel van de kostprijs vormen.”

Gaat het gefuseerde bedrijf de Vlaamse en Duitse markt ook bewerken?

Roordink: “Nee, niet specifiek. Een van onze pluimveevoerlichters woont toevallig wel in België, dus dat is wel een voordeel natuurlijk. En wij leveren ook al biologische voeders aan Vlaanderen. Momenteel valt Vlaanderen bij ons nog onder 'Zuid-Nederland', dus wij hebben nog geen speciale Vlaamse voerlichter. Onze strategie is eerst maar eens goed

integreren als mengvoerbedrijven. Wij als ABZ hebben natuurlijk al een aantal fusies achter de rug en je moet niet te hard van stapel lopen. Goed is belangrijker dan groot, wat ons betreft.”

Gaat het gefuseerde bedrijf zich op bepaalde diergroepen richten?

Roordink: “Nee, wij willen als gefuseerd bedrijf sterk zijn in alle agrarische diergroepen én in alle regio's, inclusief dus de grensregio's. Wij hebben daarvoor één belangrijke reden, namelijk risicospreiding. Stel dat er in een diergroep een ziekte uitbreekt, dan hebben we altijd nog de andere diergroepen waar wij aan kunnen leveren. Ook moeten wij rekening houden met krimp van bepaalde sectoren. En spreiding over de regio's zorgt ook voor minder risico. Stel dat in een bepaald gebied een dierziekte uitbreekt, dan kunnen wij nog wel aan andere regio's leveren. Wij willen dus ook in alle diergroepen en alle regio's ons marktaandeel vergroten. Daarbij gaat onze voorkeur uit naar autonome groei, dus nieuwe leden werven.”

Gaat het gefuseerde bedrijf nog nieuwe fabrieken bouwen of mengvoerfabrieken overnemen?

Roordink: “Wij hebben begin 2022 Bosgoed Diervoeders uit het Gelderse Wilp-Achterhoek overgenomen en in september 2023 voerbedrijf Klein Hekelder uit Voorst. De overgenomen productie vindt nu plaats in onze eigen fabrieken. Daardoor hebben wij nu, na de fusie met De Valk Wekerom, een prachtig pallet van acht moderne, up-to-date fabrieken over geheel Nederland. Voordeel van deze fusie is ook dat wij nu alle soorten voeders zelf kunnen produceren, inclusief biologische voeders en allerlei speciaalvoerders, bijvoorbeeld KAT, QS, OKT en OGT. Onze slogan is dus ook: *Elke boer zijn eigen voer*. Wij hebben na deze fusie drieduizend gezamenlijke leden en vierduizend recepturen, dus dat zegt wel genoeg.”

Het ligt in de lijn der verwachting dat andere middelgrote coöperaties zich op termijn ook aan zullen sluiten. Kan dat het geval zijn?

Vervoorn: “In een krimpende markt is het logisch dat de noodzakelijke consolidatie nog niet ten einde is. Dit zal niet de laatste fusie zijn. We moeten niet vergeten dat fusie geen doel is. Er is een optimum op een bepaald moment tussen schaalvoordelen in de productie en flexibele, korte lijnen en een no-nonsense cultuur behouden.”

Roordink: “Voor ons is fusie geen doel, het is eerder een instrument op zich om je te handhaven in de huidige marktomstandigheden. Belangrijkste voor ons is efficiëntie en effectiviteit. Dat was dé reden om te gaan samenwerken.” •

Roordink en Vervoorn vinden fuseren geen doel an sich, maar een instrument om je in de huidige marktomstandigheden te kunnen handhaven.

De fusie was niet direct op korte termijn noodzakelijk. “Maar er moeten de komende jaren wel investeringen gedaan worden. Dat kun je beter samen doen dan ieder voor zich”, aldus Vervoorn